

syn til Prioritetshaverne. Der staar i Lovforslaget § 9, at de privatrettlige Forpligtelser, som hvile paa Tienderne, blive at konstateres samtidig med Afløsningen, og at de Obligationer, som ere nødvendige til at dække disse, blive at tilbageholde i det Offentliges Bærg. Dette er, saavidt jeg skjønner, det eneste Sted i Lovforslaget, hvor der er Tale om saadanne Udtryk, at Gjælden kunde være at hense derunder, og jeg tør maasse forudsætte, at dette Udtryk: „de privatrettlige Forpligtelser“, ikke blot skal forstås om saadanne — ja, hvad skal jeg kalde dem — legatariske Forpligtelser, der kunne hvile paa en Tiendeier, f. Ex. Børligeholdelsen af et Kapel eller af Gravsteder eller ogsaa, at han muligvis skal afgive Noget af sine Indkomster til et eller andet bestemt Diemed — saadanne Ting har man, og disse maa siges at være af en privatretlig Karakter — men ogsaa den egentlige Prioritetsgjæld; men forsaavidt det af mig citerede Udtryk tillige skal indbefatte Spørgsmaalet om den egentlige Prioritetsgjæld, saa tilstaar jeg, at det forekommer mig, at de Bestemmelser, der her findes, ikke ere tilstrækkelige. Der siges først, at Gjælden skal konstateres ved Tiendeafsløsningsforretningen. Ja, det er en overmaade simpel Ting, forsaavidt man har at bestille med en enkelt, som særlig Eiendomsgegenstand bestaaende Konge- eller Kirketiende, der som saadan er bleven pantsat; men det kan ikke benegtes, at Forholdet i de allerfleste Tilfælde vil stille sig saaledes, at disse Tiender ere ansatte i Forbindelse med andre Eiendomsgegenstande, og Spørgsmaalet er da, hvorledes den Del af Gjælden, der kan siges fortrinnsvis at hvile paa Tienden, skal udfindes. Skal det være Kommissionens Berettigelse eller dens Opgave at fordele Gjælden, der f. Ex. hviler paa en stor samlet Eiendom, saaledes at en forholdsmæssig Del deraf overføres paa Tienden? Jeg vil ikke benegte, at dette er Noget, som muligvis kan gøres; men dersom det er Meningen, saa maatte det i alt Fald nærmere omtales i selve Forslaget. Dermed er jo imidlertid slet ikke det Spørgsmaal afgjort, hvorledes Eieren bliver stillet ligeoverfor sine Prioritetshavere. Det er efter min Overbevisning et Forhold, som man paa

ingen Maade kan lade staa hen, naar man forøvrigt vil vedtage Loven; thi det vil i mange Tilfælde medføre en ikke ubetydelig Bønsfælgthed, ja i flere Tilfælde maasse en uoverstigelig Bønsfælgthed for Forholdets Ordning. Er det Meningen, at Prioritetshaveren er forpligtet til at modtage Obligationerne til pari (Frederiksen: De skulle sælges.)? Meget vel, naar han opfiger Prioriteten, saa skulle Obligationerne sælges, og følgerlig skal Eieren have et Tab af den Forffjel, der er i Kursen (Afbrydelse af Frederiksen). Jeg ser ikke rettere, medmindre man vil, at Statskassen tillige blandt de Forpligtelser, der hvile paa Tienden, ogsaa skal overtage Pantegjælden, i saa Fald kan det være aldeles ligegyldigt, men er dette ikke Meningen, saa skjønner jeg ikke rettere, end at man udsætter Eieren for en meget alvorlig Situation, der let kan stille ham ved en stor Del af de Eiendomme, han tidligere har havt. Han faar ikke Andet udbetalt end Obligationer, og han kan ikke forhindre, at Prioritetshaveren ikke vil finde sig deri, men opfiger sine Penge, og han har ikke andre Penge at betale med end den Erstatning, han har faaet for Tienden; disse Obligationer maa han sælge med et Tab af 8 à 10 pCt. Jeg skjønner ikke rettere, end at man derved paafører Bedkommende et Tab, som man ikke har villet, imod hvilket der derfor maa træffes en Bestemmelse. Dernæst siges der: „i det Offentliges Bærg.“ Hvad vil dette sige, hvem skal værge dem? Det er ogsaa af de Ting, som det er nødvendigt at træffe Bestemmelse om, hvem der overhovedet skal træde ind som Forretningsfører i mange af disse Forhold, med Hensyn til hvilke man i Lovforslaget har holdt sig til saadanne mere almindelige Udtryk, som dette: „i det Offentliges Bærg.“ Skulle Amtsforvalterne, Stiftsbestyrelserne, eller skal Finansministeren træde ind som Forretningsfører? Dette synes at være det, der ligger Lovgivningens Tanke nærmest; En maa ialtsald gøre det, og naar man, som sagt, giver en saadan Bestemmelse, saa maa Lovgivningen ogsaa paalægge Den Pligten, som skal udføres den. Jeg finder ligeledes i den forudgaaende § 8 et Forslag, som ikke staar mig ganske klart. Der siges nemlig, at enhver enkelt Yder